

'09

Pohjolan Voima
hallituksen toimintakertomus



Sisältö

Hallituksen toimintakertomus 2009	3
Toimintaympäristö	3
Pohjolan Voiman sähkön ja lämmön tuotanto	3
Investoinnit	4
Tutkimus ja kehitys	4
Henkilöstö	5
Ympäristö	5
Riskienhallinta	5
Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät	6
Muutokset konsernirakenteessa	6
Talous	6
Osakepääoma ja osakeannit	7
Yhtiön johto	7
Käynnissä olevat merkittävät oikeusprosessit	8
Tulevaisuuden näkymät	8
Hallituksen voitonjakoehdotus	9

Toimintaympäristö

Vuonna 2009 Suomen sähkön kulutus oli 80,8 TWh (87,2 TWh vuonna 2008). Sähköä tuotettiin Suomessa 68,7 (74,5) TWh ja sitä tuotiin Suomeen nettomääräisesti 12,0 (12,8) TWh. Tuonti Virosta supistui mutta tuonti Venäjältä kasvoi uuteen ennätykseen. Taantuma vähensi sähkön käyttöä teollisuudessa varsinkin alkuvuoden aikana.

Vuonna 2009 Pohjoismaiden yhteenlasketut vesivarat olivat keskimääräistä alhaisemmat. Nord Poolin fyysisen sähkökaupan volyymi oli 287 TWh, kun se vuonna 2008 oli 298 TWh. Nord Poolin systeemihinnan vuosikeskiarvo oli 35,02 (44,73) euroa megawattitunnilta ja Suomen aluehinnan 36,98 (51,02) euroa megawattitunnilta.

Vuonna 2009 päästöoikeuden hinta pysyi suhteellisen vakaana verrattuna aikaisempiin vuosiin. Päästöoikeuden markkinahinta vaihteli vuoden aikana 8,20 eurosta 15,87 euroon.

Pohjolan Voiman sähkön ja lämmön tuotanto

Vuonna 2009 Pohjolan Voiman sähkön kokonaishankinta oli 28,3 (27,4) TWh. Konsernin sähkön tuotannon osuus tästä oli 21,9 (22,2) TWh, josta emoyhtiön toimitukset osakkaille olivat 15,0 (15,2) TWh. Tytäryhtiöiden toimitukset muille omistajille olivat 6,9 (7,0) TWh. Ostot pohjoismaisilta sähkömarkkinoilta olivat 5,8 (4,6) TWh ja tuonti Virosta 0,6 (0,6) TWh. Lämmön toimitukset olivat 5,8 (5,8) TWh.

Ydinvoiman osuus sähkön hankinnasta oli 51,1 (52,5) prosenttia. Teollisuuden Voima Oyj:n Olkiluodon ydinvoimalaitos tuotti sähköä 14,5 (14,4) TWh, josta Pohjolan

Voima sai omistusosuutensa mukaisesti 8,2 (8,1) TWh. Olkiluodon laitosyksiköiden keskimääräinen käyttökerroin oli 96,0 (95,3) prosenttia ja yhteenlaskettu vuosituotanto oli käyttöhistorian paras.

Vesivoiman osuus 1,6 (2,2) TWh oli 5,5 (7,9) prosenttia sähkön hankinnasta.

Lauhdevoimaa Pohjolan Voima tuotti 2,7 (2,1) TWh, mikä oli 9,6 (7,8) prosenttia sähkön hankinnasta. Lauhdevoiman tuotanto kasvoi Ruotsin ydinvoimalaitosten pitkityneiden vuosihuoltojen ja keskimääräistä vähäsateisemmän vuoden vuoksi. Sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitoksissa sähköä tuotettiin yhteensä 3,1 (3,4) TWh.

Pohjolan Voiman sähkön hankinta (GWh)

	2005	2006	2007	2008	2009
Ydinvoima	14 218	14 268	14 386	14 380	14 452
Vesivoima	1 788	1 429	1 782	2 171	1 551
Yhteistuotanto	2 975	3 734	3 739	3 436	3 090
Lauhdevoima	765	5 459	4 040	2 122	2 709
Tuulivoima	27	27	28	60	108
Tuonti Virosta	0	0	452	595	580
Sähkön osto	4 852	4 868	4 239	4 614	5 775
Yhteensä	24 625	29 785	28 666	27 377	28 266
Liikevaihto (M euroa)	601	888	766	919	988

Kristiinankaupungin ja Vaasan Vaskiluodon öljylauhdelaitosten sekä Kotkan Mussalon maakaasulauhdelaitoksen reservikapasiteettikäytöstä tehtiin Fingrid Oyj:n kanssa tehoreservilain loppuajalle 28.2.2011 saakka ulottuva sopimus. Mussalon maakaasulaitoksesta tehtiin 27,3 miljoonan euron

arvonalennuskirjaus, koska laitoksella ei nähdä tulevaisuudessa polttoaineen korkean hinnan vuoksi muuta kuin reservikapasiteettikäyttöä. Mussalon maakaasulaitoksen kirjanpitoarvo oli vuoden 2009 lopussa 7,6 miljoonaa euroa.

Kotkassa sijaitseva Mussalon hiilivoimalaitos siirrettiin keväällä pitkäaikaiseen säilöntään.

Nokian Lämpövoima Oy ja Fortum Power and Heat Oy (Fortum) sopivat joulukuun lopussa, että Fortum ostaa Nokian Lämpövoiman Nokian voimalaitoksen ja siihen liittyvän liiketoiminnan. Kauppa pantiin täytäntöön 25.1.2010. Nokian Lämpövoima teki Nokian laitoksesta 16,0 miljoonan euron arvonalennuskirjauksen vuonna 2009. Voimalaitoskaupan yhteydessä sovittiin, että Pohjolan Voima Oy ostaa kaikki Fortumin omistamat Nokian Lämpövoiman osakkeet.

Investoinnit

Pohjolan Voima -konsernin investoinnit ilman sijoituksia ja päästöoikeuksien hankintaa olivat yhteensä 890,1 (767,9) miljoonaa euroa.

Teollisuuden Voima investoi OL3-projektiin 749,5 (537,0) miljoonaa euroa, OL3-projektiin liittyviin alue- ja infrastruktuuritöihin 6,1 (13,9) miljoonaa euroa ja 40,7 (36,9) miljoonaa euroa OL1- ja OL2-laitosyksiköiden vuosihoitojen yhteydessä tehtyihin laitosmuutoksiin ja -parannuksiin. PVO-Vesivoima Oy jatkoi Iijoen vesivoimalaitosten perusparannusohjelmaa investoimalla 6,0 miljoonaa euroa Haapakosken ja Maalimaan muutostöihin. PVO Innopower Oy sai tilikaudella valmiiksi yhteensä 30 MW nearshore tuulivoimapuiston II-vaiheen rakentamisen Kemin Ajokseen, josta vuoden 2009 investointiosuus oli 2,0 miljoonaa euroa.

Biovoimalaitoksiin investoitiin 76,0 (116,2) miljoonaa euroa. Keravan Lämpövoima Oy:n biovoimalaitos otettiin tuotannolliseen käyttöön 30. marraskuuta 2009. Kaukaan Voima Oy:n biovoimalaitoksen rakentaminen jatkui Lappeenrannassa UPM-Kymmene Oyj:n Kaukaan tehdasalueella. Voimalaitoksen käyttö alkoi lokakuun lopussa ja se valmistuu helmikuussa 2010.

Muut investoinnit olivat pääasiassa korvaus- ja perusparannusinvestointeja.

OL3:n suunnittelu, asiakirjojen viranomaiskäsittely, rakentaminen sekä laitteiden valmistus ja asennus jatkuivat. Reaktorin suojarakennuksen kaasutiiveyden varmistavan te-

räsvuorauksen katto eli kupoliosa nostettiin paikalleen. Laitte- ja komponenttitoimitukset Olkiluotoon jatkuivat. Reaktorilaitoksen pääkomponentteja, paineastia, neljä höyrystintä ja paineistin, toimitettiin Olkiluotoon ja pääkiertoputkien valmistus jatkui Ranskassa. Turbiinilaitoksen asennustyöt saatettiin loppusuoralle. Olkiluoto 3 -projektin työmaan henkilömäärä vuoden lopussa oli noin 4 000 henkilöä.

Pohjolan Voima Oy on hallituksen vuonna 2003 tekemän päätöksen mukaisesti sijoittanut OL3-projektiin vuosina 2004–2009 yhteensä 453,0 (392,7) miljoonaa euroa. Sijoitukset perustuvat OL3:n rahoitussuunnitelmaan, jonka mukaan investoinnin edellyttämää omaa pääomaa kerrytetään projektin etenemisen mukaisesti.

Tutkimus ja kehitys

Tutkimus- ja kehitysmenot olivat 24,0 (vuonna 2008 22,2 ja vuonna 2007 17,9) miljoonaa euroa, josta valtaosa käytettiin ydinjätehuoltoon. Teollisuuden Voiman maksuosuus julkisia reaktoriturvallisuus- ja ydinjätehuoltotutkimusohjelmia rahoittavalle Valtion ydinjätehuoltorahastolle oli 3,1 (2,9) miljoonaa euroa.

Vuonna 2008 käynnistettyä tuulivoiman meriperustustekniikan kehitysprojektia jatkettiin. Kemi Ajokseen nykyisen tuulivoimapuiston edustalle mereen suunniteltiin ja rakennettiin 3 MW:n meritulivoimalaan soveltuva kooperustus. Projektin tavoitteena on löytää jääolosuhteita kestävä perustusratkaisu, joka on hyödynnettävissä laajoissa teollisen mittakaavan meritulivoimapuistoissa. Perustuksen kestävyyttä ja toimivuutta testataan ja seurataan mittauksin ympärivuotisesti vähintään yhden talvikauden yli. Perustus voidaan hyödyntää testijakson jälkeen tuulivoimalan perustuksena. Projektista on kirjattu tilikaudella 1,6 miljoonaa euroa tutkimuskuluina ja 1,0 miljoonaa euroa on aktivoitu taseeseen.

Pohjolan Voima on viime vuosina selvittänyt biopolttoaineiden käytön tehostamismahdollisuuksia sekä biopolttoaineiden ja kivihiilen yhteiskäyttöä nykyisissä hiilikattiloissa.

Kristiinan voimalaitokselle haetaan ympäristölupaa, joka mahdollistaisi vaiheittain toteutettavan biopolttoaineiden lisäyksen. Ympäristölupahakemus jätettiin marraskuussa. Biopolttoainetta poltettaisiin ensin rinnakkaispolttona hiilikattilassa, ja myöhemmin lisäksi uudessa monipolttoainekattilassa. Kotkan Mussalo 2 -voimalaitoksen vastaavanlainen monipolttoainekattilaa koskeva YVA-selostus valmistui

marraskuussa. Kristiinan hiililaitokseen suunnitellaan myös kaasutinlaitosta, joka käyttäisi biopolttoainetta ja turvetta.

Monipolttoainevoimalaitoksen (MFC) kehittämistä on jatkettu yhdessä Helsingin Energian kanssa. Laitoksen toteutettavuusselvitysraportti valmistuu vuoden 2010 alussa.

Henkilöstö

Konsernin palveluksessa oli keskimäärin 1 141 henkilöä (vuonna 2008 1 128 ja vuonna 2007 1 090). Konsernin tilikauden palkat ja palkkiot olivat yhteensä 65,4 miljoonaa euroa (vuonna 2008 62,8 miljoonaa euroa ja vuonna 2007 57,5 miljoonaa euroa).

Emoyhtiön palveluksessa oli keskimäärin 81 henkilöä (vuonna 2008 77 ja vuonna 2007 74). Palkat ja palkkiot tilikaudella olivat yhteensä 6,9 miljoonaa euroa (vuonna 2008 6,3 miljoonaa euroa ja vuonna 2007 5,5 miljoonaa euroa).

Henkilöstön keski-ikä oli konsernissa 44,7 (44,7) vuotta. Henkilöstöstä 80 (79) prosenttia oli miehiä.

Ympäristö

Kaikilla Pohjolan Voiman voimalaitoksilla on voimassa olevat ympäristöluvut. Monen lämpövoimalaitoksen ympäristönsuojelulain edellyttämä ympäristöluvan uusiminen on edelleen kesken pitkistä lupakäsittelyistä ja valitusmenettelyistä johtuen. Näillä laitoksilla noudatetaan olemassa olevaa lainsäädäntöä ja vanhaa ympäristölupaa.

Konsernin ympäristöasioiden hallinta perustuu ISO 14001 -standardin mukaisiin sertifoituihin ympäristöjärjestelmiin. Vuoden 2009 aikana ei tapahtunut ympäristön kannalta merkittäviä poikkeamia ympäristöohjelman sitoumuksista. OL3-projektin rakentamisvaiheen toiminnot kuuluvat sertifoidun ympäristöasioiden hallintajärjestelmän piiriin.

Vesistöjen säännöstely ja voimalaitosten käyttö oli lupaehtojen mukaista lukuun ottamatta Maalismaan vesivoimalaitosta, missä uusitun luvan mukainen yläaltaan alaraja alittui heinäkuussa 2009 hetkellisesti käytönvalvontajärjestelmän virheen vuoksi. Alituksesta ei aiheutunut vahinkoa rantakiinteistöille ja järjestelmävirhe on korjattu. Kemijoen ja Iijoen vesistöjen sekä merialueen kalakantojen ylläpitämiseksi istutettiin 2,8 (2,8) miljoonaa kalaistukasta.

Valtioneuvosto hyväksyi useita vuosia valmistellut vesipuidedirektiivin edellyttämät vesienhoitosuunnitelmat. Ii- ja Kemijoen suunnitelmat edellyttävät vaelluskalojen palauttamista. Suunnitelmat heijastunevat aikaa myöten kalatalous-

velvoitteisiin, mutta eivät vaikuta merkittävästi vesivoiman tuotannon edellytyksiin.

Uusittu patoturvallisuuslaki astui voimaan lokakuussa 2009. Muutokset selkeyttävät turvallisuusvalvontaa.

Kaikki konsernin lämpövoimalaitokset kuuluvat päästökauppalain piiriin. Tuotannosta aiheutuneet hiilidioksidipäästöt kasvoivat edellisvuoteen verrattuna lauhdevoimalaitosten suuremman tuotannon vuoksi. Osakkaille toimitetun, itse tuotetun sähkön ja lämmön hiilidioksidipäästöt olivat 4,2 (3,6) miljoonaa tonnia. Tilinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetaan vain tytäryhtiöiden hiilidioksidipäästöt 3,5 (2,8) miljoonaa tonnia.

Typenoksidien päästöt kasvoivat, mutta rikkidioksidipäästöt pysyivät lähes ennallaan ja hiukkaspäästöt vähenivät. Rikkidioksidipäästöt olivat 3,4 (3,4) tuhatta tonnia, typenoksidipäästöt 5,7 (5,3) tuhatta tonnia ja hiukkaspäästöt 0,3 (0,4) tuhatta tonnia.

Lämpövoimatuotannon sivutuotteena syntyvä lento- ja pohjatuhka sekä savukaasujen rikinpoistossa syntyvä kipsi aiotaan rekisteröidä EY:n REACH-asetuksen (*Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals*) mukaan. Sivutuotteiden kuuluminen REACH:n piiriin ei ole täysin selvää niiden jätestatuksen vuoksi, mutta rekisteröinnin tekeminen edistää tulevaisuudessa näiden tuotteiden hyötykäyttöä. REACH-rekisteröinti yli 1 000 tonnia vuodessa tuotettavalle aineelle on tehtävä 1.12.2010 mennessä.

IE-direktiiviehdotus (teollisuuspäästöt) sisältää kompromisseja ja vanhoille voimalaitoksille on sallittu pidempiä siirtymäaikoja tiukempiin päästörajoihin. Direktiivi saataan hyväksyä jo vuonna 2010. Uudet tiukemmat päästöraajat koskisivat olemassa olevia voimalaitoksia siten vuodesta 2016 alkaen. Direktiiviehdotus sisältää lisäksi huomattavia kiristyksiä päästöjen tarkkailuvaatimuksiin.

Pohjolan Voimalla eikä sen tytär- tai osakkuusyhtiöillä ole tiedossa olevia kattamattomia ympäristövastuita. Pohjolan Voiman tarkemmat ympäristötiedot esitetään kotisivuilla www.pohjolanvoima.fi. Teollisuuden Voima raportoi ydinvoimatuotannon ympäristöasioista kotisivuillaan www.tvv.fi ja erillisessä yhteiskuntavastuuraportissa.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoitteena on osaltaan varmistaa strategian toteutuminen ja liiketoiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen sekä turvata toiminnan jatkuvuus ja häiriöt-

tömyys. Riskienhallintaa toteutetaan konsernin riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Riskienhallinnan toimintamalli on hajautettu. Kukin yksikkö on vastuussa omaan toimintaansa liittyvien riskien hallinnasta ja raportoinnista.

Toimintasuunnitelmia laadittaessa arvioidaan tavoitteiden toteutumista vaarantavat riskit ja niiden hallitsemiseksi määritellään toimenpiteet. Toiminnasuunnittelun yhteydessä kerätään vastuualueiden riskit, joista konsolidoidaan ensin liiketoiminta-alueiden riskit ja sitten niistä konsernitason riskit.

Riskien merkittävyyttä arvioidaan toteutumistodennäköisyyden ja vaikutuksen summana, jossa vaikutusta ei arvioida euromääräisenä. Riskit on luokiteltu toimintaympäristöön, toimintamalliin, sisäisiin prosesseihin, voimalaitosinvestointeihin sekä henkilöstöön ja osaamiseen liittyviksi riskeiksi.

Kaikissa Pohjolan Voiman yhtiöissä on suojauduttu vahinkoriskien varalta konsernin vakuutuspolitiikan mukaisiin vakuutuksiin sekä muilla tarvittavilla toimenpiteillä.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Konsernin merkittävimmät riskit liittyvät OL3-projektin valmistumiseen. Laitosyksikön valmistuminen on viivästynyt ja tuotantokäytön aloitus siirtyy vuoteen 2012. Tästä aiheutuu lisäkustannuksia ja menetyksiä, joista Teollisuuden Voima on vaatinut OL3:n avaimet käteen -laitostoimittajalta korvausta.

Rahoitusmarkkinoiden epävarma tilanne on nostanut yleisesti yrityslainojen rahoitusmarginaaleja, mikä vaikuttaa uusien lainojen kustannuksiin.

Muutokset konsernirakenteessa

Tilikauden aikana ei ostettu uusia yhtiöitä eikä myyty konserniin kuuluvia yhtiöitä.

Pohjolan Voima Oy on ollut vastaanottavana yhtiönä tytäryhtiöiden PVO-Kiinteistöt Oy:n ja Raahen Voima Oy:n sulautumisessa.

Nokian voimalaitoskaupan täytäntöönpanon yhteydessä 25.1.2010 Pohjolan Voima Oy osti kaikki Fortumin omistamat Nokian Lämpövoiman osakkeet (19,9 %), minkä jälkeen Pohjolan Voima Oy omistaa kaikki Nokian Lämpövoiman osakkeet.

Talous

Pohjolan Voima toimii omakustannuseriaaiteella. Osakkaat maksavat kiinteät kustannukset omistuksen mukaisesti riippumatta siitä, onko teho- tai energiaosuutta käytetty vai ei ja muuttuvat kustannukset toimitettujen energiamäärien mukaan. Toimintaperiaatteesta johtuen taloudellisten tunnuslukujen esittäminen ei ole tarkoituksenmukaista liiketoiminnan, taloudellisen aseman tai tuloksen ymmärtämiseksi.

Rahoitustoiminnan tavoitteet ja riskit on määritelty rahoituspolitiikassa. Rahoitusriskejä hallitaan rahoituslähteitä hajauttamalla, lainojen maturiteeteilla ja tasapainoisella erääntymisaikataululla ja johdannaissojimuksilla. Korkoriskin hallinta perustuu rahoituspolitiikassa määriteltyyn nettovelan keskimääräiseen korkosidonnaisuusaikaan. Mikäli lainoja nostetaan muissa valuutoissa kuin euroissa, valuuttariski poistetaan johdannaissojimuksin.

Likviditeetin hoitamiseen konsernilla oli yhteensä 1 300 (1 300) miljoonan euron kotimaiset yritystodistusohjelmat, joista käyttämättä oli yhteensä 911 (861) miljoonaa euroa. Pitkäaikaisia luottositoumuksia oli vuoden lopussa nostamatta 2 002 (1 785) miljoonaa euroa.

Teollisuuden Voima perusti kesäkuussa 2 miljardin suuruisen joukkovelkakirjalainaojelman (EMTN), joka on listattu Luxemburgin pörssiin. Yhtiö laski ohjelman puitteissa liikkeeseen 750 miljoonan euron määräisen 7 vuoden mittaisen joukkovelkakirjalainan. Sekä lainalla että ohjelmalla on Fitch Ratingsin luokitus A- (vakaat näkymät). Lainasta saatavat varat Teollisuuden Voima käyttää yleisiin rahoitustarpeisiin. Lisäksi Teollisuuden Voima on laskenut liikkeeseen EMTN-ohjelman puitteissa NOK 550 miljoonan, SEK 650

miljoonan ja SEK 600 miljoonan määräiset ns. *private placement* -lainat.

Konsernin maksuvalmius säilyi hyvänä. Korollinen nettovelka oli vuoden lopussa 3 389,5 (2 596,6) miljoonaa euroa. Valuuttakurssiriskin alaista velkaa ei ollut.

Konsernilla on seuraavat luottokelpoisuusluokitukset:

	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Pohjolan Voima Oy		
Japan Credit Rating Agency	AA	
Teollisuuden Voima Oyj		
Japan Credit Rating Agency	AA	
Fitch Ratings	A-	F2

Konsernin omavaraisuusaste oli vuoden lopussa 22,4 (25,8) prosenttia. Omavaraisuutta laskettaessa ei laskennallisen verovelan oleteta realisoituvan.

Konsernin tulos oli -59,3 (-27,6) miljoonaa euroa. Omakustannusperiaatteesta johtuen tytäryhtiöiden tilikauden tulos on pääsääntöisesti nolla. Kun tytäryhtiöiden poistoerojen muutokset purettiin konsernissa tilikauden tulokseen ja laskennalliseen verovelkaan, tappiota aiheutui 18,0 (25,6) miljoonaa euroa. Voimalaitosten arvonalennuskirjauksia tehtiin yhteensä 43,3 miljoonaa euroa.

Osakepääoma ja osakeannit

Tilikauden aikana merkittiin seuraavat annit:

- G6-sarjan osakepääoman korotus (23.3.2009) 26 853 kappaletta merkintähintaan 1,504 miljoonaa euroa suunnattuna Kemira Oyj:lle ja 18 507 kappaletta merkintähintaan 1,036 miljoonaa euroa suunnattuna Porin kaupungille
- G9-sarjan osakepääoman korotus (23.3.2009) 220 000 kappaletta merkintähintaan 12,320 miljoonaa euroa suunnattuna UPM-Kymmene Oyj:lle
- K3-sarjan osakepääoman korotus (23.3.2009) 187 500 kappaletta merkintähintaan 10,500 miljoonaa euroa suunnattuna Etelä-Suomen Voima Oy:lle.

Pohjolan Voima Oy:n omistajat (yleisomistus)

	Omistus-%	Omistus-%
Osakas	31.12.2008	31.12.2009
EPV Energia Oy	7,331	7,239
Etelä-Suomen Voima Oy	2,325	2,812
Helsingin kaupunki	0,800	0,790
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	4,182	4,130
Kemira Oyj (ml. eläkesäätiö Neliapila)	3,908	3,933
Kokkolan kaupunki	2,515	2,483
Kymppivoima Oy	8,863	8,752
Oy Metsä-Botnia Ab	1,513	0,344
M-real Oyj	2,473	2,442
Myllykoski Oyj	0,839	0,829
Oulun kaupunki	1,873	1,849
Outokumpu Oyj	0,087	0,086
Oy Perhonjoki Ab	2,606	2,574
Porin kaupunki	1,817	1,845
Rautaruukki Oyj	0,022	0,022
Stora Enso Oyj	15,006	14,819
UPM-Kymmene Oyj	41,837	43,072
Vantaan Energia Oy	0,317	0,313
Yara Suomi Oy (ml. eläkesäätiö)	1,687	1,666

Yhtiön johto

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 23.3.2009 hallituksen varsinaiseksi jäseniksi valittiin johtaja Tapio Korpeinen (UPM-Kymmene Oyj), johtaja Juha Vanhainen (Stora Enso Oyj), strategiajohtaja Hannu Anttila (Metsäliitto-konserni), toimitusjohtaja Tapani Kurkela (Oulun Energia), johtaja Jyrki Mäki-Kala (Kemira Oyj), toimitusjohtaja Kari Rämö (Kymenlaakson Sähkö Oy), johtaja Tapani Sointu (UPM-Kymmene Oyj), ja toimitusjohtaja Rami Vuola (EPV Energia Oy).

Hallituksen järjestäytymiskokouksessa 23.3.2009 Tapio Korpeinen valittiin puheenjohtajaksi ja Juha Vanhainen varapuheenjohtajaksi. Hallitus kokoontui 14 (16) kertaa vuon-

na 2009. Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut diplomi-insinööri Timo Rajala.

Käynnissä olevat merkittävät oikeusprosessit

AREVA-Siemens-konsortio (Laitostoimittaja) toimitti joulukuussa 2008 kansainväliselle kauppakamarille (ICC) välimiesmenettelyä koskevan pyynnön, joka koskee OL3:n valmistumisen viivästymistä ja siitä aiheutuneita kustannuksia. Laitostoimittajan rahamääräinen vaatimus on noin 1 miljardia euroa. Noin puolet tästä liittyy lisäkustannuksiin, joiden Laitostoimittaja väittää aiheutuneen viivästyksestä. Muilta osin korvausvaatimus koskee OL3-laitossopimuksen mukaisia maksueriä, jotka Teollisuuden Voiman näkemyksen mukaan eivät vielä olleet erääntyneet maksettavaksi. Teollisuuden Voima on todennut Laitostoimittajan vaateen perusteettomaksi ja toimittanut huhtikuussa 2009 ICC:lle vastauksensa ja vastavaatimuksensa. Teollisuuden Voiman vaade on määrältään noin 1,4 miljardia euroa.

Teollisuuden Voima on lisäksi osapuolena toisessa välimiesmenettelyssä, jossa on kysymys OL3:n rakennustöihin liittyvän teknisesti ratkaistun asian kustannuksista, joiden määrä projektin arvoon verrattuna on vähäinen.

Välimiesmenettelyt voivat jatkua usean vuoden ajan. Välimiesmenettelyjen johdosta ei ole kirjattu saatavia eikä varauksia.

Valtion ja PVO-Vesivoiman välinen sopimus valtion vesivoiman käyttöoikeudesta Iijoen neljään vesivoimalaitokseen päättyi vuoden 2005 lopussa. Jatkosopimusta ei syntynyt ja PVO-Vesivoima pysyi Pohjois-Suomen ympäristölupavirastoa myöntämään pysyvän käyttöoikeuden valtion vesivoimaan. Ympäristövirasto myönsi toukokuussa 2008 PVO-Vesivoimalle pysyvän käyttöoikeuden ja määräsi korvaukseksi 2,25 miljoonaa euroa. Valtio valitti päätöksestä Vaasan hallinto-oikeuteen. Päätös pysyvän käyttöoikeuden myöntämisestä ei ole lainvoimainen. Korvauksen maksusta ei ole kirjattu varausta. Valituksilla ei ole vaikutusta Iijoen voimalaitosten toimintaan.

Pohjois-Suomen ympäristölupavirasto päätti alkuvuonna 2007 Kierikin ja Maalismaan vesivoimalaitosten minimijuoksumäärien muuttamisesta. Yksityishenkilö valitti Maalismaasta Vaasan hallinto-oikeuteen ja edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Korkein hallinto-oikeus antoi 12.5.2009 päätöksen, jolla se vahvisti Pohjois-Suomen

ympäristölupaviraston 19.1.2007 antaman päätöksen. Lupamuutosten saatua lainvoiman koko Iijoen voimalaitosketjua voidaan käyttää aiempaa tehokkaammin.

Suomen luonnonsuojeluliitto ry. ja Porin ympäristöseura valittivat Porin Prosessivoima Oy:n joulukuussa 2006 saamasta uuden voimalaitoksen ympäristöluvasta. Vaasan hallinto-oikeus hylkäsi lokakuussa 2008 suurimman osan valituksista, mutta tiukensi ympäristölupaehtoja. Porin Prosessivoima jätti vuonna 2009 hallinto-oikeuden ympäristölupamuutoksia koskevasta päätöksestä valituksen korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Korkein hallinto-oikeus kumosi 23.12.2009 antamassa päätöksessään kaksi Vaasan hallinto-oikeuden ympäristölupamuutosta koskevaa päätöstä ja hyväksyi meluntarkkailua koskevan ympäristölupamuutoksen.

Tulevaisuuden näkymät

EU:n päästökauppajärjestelmän uusiminen kolmannelle kauppakaudelle (2013–2020) jatkui. Päästöoikeuksien huutokaupan menettelytavat ja säännöt pitäisi saada valmiiksi vuoden 2010 puoliväliin mennessä. Ensimmäiset huutokaupat on tarkoitus järjestää vuonna 2011. Maksuttomien päästöoikeuksien jakoon liittyvä toimialojen (mm. lämmöntuotanto) *benchmarking* jatkuu ainakin vuoden 2010 ajan.

YK:n ilmastokokouksessa Kööpenhaminassa ei saatu aikaiseksi oikeudellisesti tai poliittisesti sitovaa ja yksimielistä sopimusta. Kokouksen tulos ei antanut perusteita syventää EU:n kasvihuonekaasupäästöleikkausta 20 prosentista 30 prosenttiin ja siirtyä suurempaan maksullisten päästöoikeuksien osuuteen kaudella 2013–2020.

Suomen tulee kesäkuun 2010 loppuun mennessä raportoida komissiolle, kuinka uusiutuvan energian 38 prosentin tavoitteeseen päästään. TEM:n uusien laskelmien mukaan Suomi jää vuonna 2020 noin 34 prosenttiin nykyisillä ohjauksineilla. Uusiutuvan energian syöttötariffien rakennetta ja suuruutta pohtinut työryhmä esitti, että Suomessa otetaan tuulivoimalle käyttöön markkinaehtoinen syöttötariffi vuoden 2010 alusta. Tariffin valmistelu jatkuu työ- ja elinkeinoministeriössä sekä valtiovarainministeriössä. Todennäköisesti syöttötariffi voisi olla valmis käyttöönotettavaksi vasta vuoden 2011 alusta.

Vuonna 2009 EU-tasolla kiihtyi keskustelu uusien ja mahdollisesti sitovien energiatehokkuustavoitteiden käyttöönotosta ja tarpeellisuudesta. Energiayhtiöt, mukaan lukien Pohjolan Voiman tuotantoyhtiöt ovat, laajasti liittyneet

elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen liittyvään energiantuotannon toimenpideohjelmaan. Vapaaehtoisoppimukset auttavat energia-alaa osoittamaan, ettei energiatehokkuuden edistäminen vaadi uusia säädöksiä tai veroja.

Syyskuussa 2009 voimaan astuneen EU:n sähkön sisämarkkinadirektiivin omistuksen eriyttämisvaatimusten mukaisesti Pohjolan Voima käynnisti omistamiensa kantaverkko-yhtiö Fingrid Oyj:n osakkeiden myynnin. Direktiivin asettama määräaika omistajajärjestelyille on maaliskuu 2012. Omistuksen järjestelyprosessi jatkuu vuonna 2010.

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus antoi Kollaja-hankkeesta kaksi erillistä lausuntoa. Natura-lausunnossa ympäristökeskus katsoi, että Kollaja-hanke heikentää merkittävästi niitä luontoarvoja, joiden suojelemiseksi Pudasjärven alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. YVA-selostusta ympäristökeskus piti monilta osin riittämättömänä ja puutteellisena. Viranomaisen näkemät puutteet selvitetään vuoden 2010 aikana.

Vesilain uudistus etenee eduskunnan käsittelyyn keväällä 2010. Kiistelty luvan myöntämisen ehdoton este ratkaistaisiin niin, että yhteiskunnan kannalta tärkeissä hankkeissa valtioneuvosto antaisi lausunnon hankkeen yleisestä merkityksestä.

Teollisuuden Voima jätti valtioneuvostolle huhtikuussa 2008 periaatepäätöshakemuksen neljännen ydinvoimalai-

tosyksikön (OL4) rakentamisesta. Periaatepäätöshakemus on Teollisuuden Voiman näkemyksen mukaan kaikilta osin valmis päätöksen tekoon. Valtioneuvoston ja eduskunnan odotetaan käsittelevän periaatepäätöshakemus vuonna 2010. Teollisuuden Voima jatkaa OL4-hankkeen valmistelua ja laitosvaihtoehtojen soveltuvuusselvityksiä vuoden 2010 aikana.

Oulun kaupunki on saanut ympäristöluvan Laanilan Voima Oy:n voimalaitosalueelle rakennettavalle jätteenpolttolaitokselle. Suunnittelu laitoksen rakentamiseksi ja liittämiseksi Laanilan Voiman höyryverkkoon on käynnissä. YVA-selostus Laanilan Voiman oman uuden biopolttoainekattilan rakentamisesta on luovutettu yhteysviranomaiselle ja lausunto siitä saadaan helmikuussa 2010. Hankkeen toteuttaminen ja lopullinen mitoitus päätetään jätteenpolttolaitoksen valmistuttua.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Emoyhtiön vapaa oma pääoma 31. joulukuuta 2009 on 78 068 317,25 euroa, josta tilikauden tulos on -48 644 391,01 euroa. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikauden tulos siirretään edellisten tilikausien tulostilille ja että osinkoa ei jaeta.